

DECIZIE

26 iunie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Procuratura Unității Teritoriale Autonome
Găgăuzia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Victor Ceceli împotriva Procuraturii Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia,
oficiul Vulcănești cu privire la recunoașterea ilegalității neeliberării informației în
termen, obligarea de a furniza informația solicitată și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a
admis apelul declarat de Victor Ceceli, s-a casat hotărârea din 10 mai 2017 a
Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și s-a pronunțat o hotărâre nouă de
admitere parțială a acțiunii formulate de Victor Ceceli,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2017, Victor Ceceli a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Procuraturii Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, oficiul Vulcănești
privind recunoașterea ilegalității neeliberării informației în termen, obligarea de a
furniza informația solicitată și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 02 decembrie 2016, a expeditat în adresa
Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, cerere, prin care a solicitat
eliberarea informației cu privire la capacitatea de exercițiu a procurorului în
Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, Selemet A., la examinarea cererilor
cu nr. 11.292-p/16-3095 din 07 noiembrie 2016, nr. 11.293-p/16-3096 din 07
noiembrie 2016, nr.11.294-p/16-3097 din 07 noiembrie 2016, nr. 11.295-p/16-
3098 din 07 noiembrie 2016, nr.11.296-p/16-3099 din 07 noiembrie 2016 și nr.
11.303-p/16-3100 din 07 noiembrie 2016.

Astfel, reclamantul Ceceli Victor a indicat că prin cererile menționate, expediate în adresa Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, a înaintat o plângere cu privire la uzurparea puterii de stat de către judecătorul Judecătorei Vulcănești, Bucicov S., în cadrul examinării cauzei contravenționale nr.5r-28/2016, cu numărul PIGD 52-5r-538-01082016 și adoptarea unei hotărâri ilegale, o plângere cu privire la uzurparea puterii de stat, de către Inspectoratul de Poliție Vulcănești, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în baza materialelor înregistrate în R-2 cu nr. 969, o plângere cu privire la uzurparea puterii de stat, de către inspectorul de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Vulcănești, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în baza materialelor, înregistrate în R-2 cu nr. 970 și o plângere cu privire la examinarea și constatarea acțiunilor ilegale, conform prevederilor art. 449 Cod contravențional, săvârșite de Șeful Inspectoratului de Poliție Vulcănești, locotenent colonel de poliție Voitenco Victor și Șeful-adjunct, Mocanu Denis. Plângerile menționate, au fost examinate de către procurorul Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, Selemet A..

Prin urmare, reclamantul Ceceli Victor a invocat că nu i-a fost clar motivul indicării de către procurorul Procuraturii UTA Gagauzia, oficiul Vulcănești, Selemet A., în textul răspunsurilor eliberate la cererile menționate, fraza „Totodată, Vă informăm că în corespundere cu prevederile art. 3 din Legea cu privire la petiționare nr. 190-XIII din 19 iulie 1994, prezenta lege nu se extinde asupra modului de examinare a petițiilor, prevăzut de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare, cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii”.

Astfel, la 02 decembrie 2016, a expedit în adresa Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, cerere, prin care a solicitat eliberarea informației, cu privire la capacitatea de exercițiu a procurorului în Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, Selemet A..

Reclamantul Ceceli Victor a indicat că cererea cu privire la furnizarea informației din 02 decembrie 2016, a fost recepționată de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, la 05 decembrie 2016, însă nu a primit un răspuns la aceasta, în termen de 15 zile lucrătoare, de la data înregistrării cererii de acces la informație, conform prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Reclamantul a solicitat recunoașterea ilegalității neeliberării în termen a informației solicitate prin cererea din 02 decembrie 2016, obligarea Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, de a furniza informația solicitată și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea din 10 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ceceli împotriva Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, privind recunoașterea ilegalității neeliberării informației, în baza petițiilor împotriva acțiunilor procurorului Selemet A., și obligarea de a furniza informația solicitată, precum și privind recuperarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că toate plângerile depuse de către Victor Ceceli au fost examinate de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, fiind expediate răspunsurile respective în adresa petiționarului. De

către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a fost stabilit că cererile lui Victor Ceceli se referă la chestiunile care sunt reglementate exclusiv de Codul de procedură civilă și Codul contravențional, ca urmare, în caz de dezacord cu hotărîrea pe orice cauză de categoria dată, petiționarul era în drept să conteste hotărîrea în instanța de judecată sau instanța ierarhic superioară.

Instanța a considerat că cererea lui Victor Ceceli privind încălcarea de către Procuratură a Legii privind accesul la informație este neîntemeiată, fiind neîntemeiată și inadmisibilă pretenția privind furnizarea informației referitor la capacitatea de exercițiu a procurorului. Reieșind din conținutul acțiunii lui Victor Ceceli, ultimul nu a invocat careva argument rezonabil și probe reale care demonstrează încălcarea drepturilor lui.

Totodată instanța a considerat neîntemeiată și pretenția privind recuperarea prejudiciului moral din contul Procuraturii Vulcănești în sumă de 50 000 de lei, deoarece pretenția principală a fost respinsă și reclamantul nu a dovedit faptul prin ce s-a exprimat prejudiciul moral.

Prin decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de apel depusă Victor Ceceli și menținută hotărârea din 10 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga.

Prin decizia din 16 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Victor Ceceli, casată decizia din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Comrat, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Colegiul a concluzionat că instanțele ierarhic inferioare, urmau să se expună în mod cert și explicit, asupra faptului, dacă a fost omis sau nu termenul legal, prevăzut la art. 16 alin. (1) al Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, conform căruia furnizorul, Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, trebuia să remită solicitantului Victor Ceceli, informația pretinsă, prin cererea expediată la 02 decembrie 2016 și recepționată de Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești la 05 decembrie 2016. Astfel, instanța de apel, menținând soluția adoptată de către instanța de fond, nu a argumentat legalitatea concluziei primei instanțe, referitor la respingerea ca nefondată a cererii de chemare în judecată a reclamantului Victor Ceceli și nu s-a expus asupra termenului de eliberare a informației, solicitantului Victor Ceceli la cererea de prezentare a informației.

Totodată, Colegiul a reținut că, instanțele ierarhic inferioare urmau să examineze litigiul dedus judecării, prin prisma prevederilor Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, reieșind din normele de drept invocate în mod expres, de către reclamantul Victor Ceceli în cererea de chemare în judecată. Or, reclamantul pretinde constatarea încălcării dreptului la soluționarea în termen a cererii din 02 decembrie 2016, recepționată de Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, la 05 decembrie 2016, pe motiv că nu a primit răspuns la această cerere, în termen de 15 zile lucrătoare, de la data înregistrării cererii de acces la informație, după cum prevede art. 16 alin. (1) al Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Prin încheierea din 04 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis demersul vicepreședintelui Curții de Apel Comrat, cu privire la strămutarea cauzei civile pentru judecare într-o instanță egală în grad, cu strămutarea de la Curtea de

Apel Comrat la Curtea de Apel Cahul a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ceceli împotriva Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești.

Prin decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Victor Ceceli, s-a casat integral hotărârea din 10 mai 2017 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial acțiunea lui Victor Ceceli.

S-a constatat încălcarea dreptului reclamantului Victor Ceceli la primirea în termen legal a informației solicitate prin cererea depusă la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești din 02 decembrie 2016.

S-a încasat de la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești în beneficiul lui Victor Ceceli suma de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest acțiunea lui Victor Ceceli s-a respins.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță fără a determina definitiv toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului, greșit a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea lui Victor Ceceli ca neîntemeiată, iar concluziile instanței de judecată constatate în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Colegiul a indicat că reieșind din conținutul cererii, Victor Ceceli solicită furnizarea unei informații, respectiv cererea acestuia urma să fie examinată în corespundere cu termenele și în modul stabilit de Legea privind accesul la informație.

Astfel, s-a constatat cu certitudine că termenul de furnizare a informațiilor solicitate a fost încălcat de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești or, momentul punerii la dispoziție a informațiilor oficiale este data de expediere a acestora prin trimitere poștală în adresa solicitantului.

La caz, răspunsul la cererea de furnizare a informației datate cu 02 decembrie 2016 și înregistrată la 05 decembrie 2016 la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a fost expedit tocmai la 30 decembrie 2016 fără a fi anexate probe referitor la data recepționării acestui răspuns, însă reieșind din prevederile art.16 alin. (1) al Legii nr.982 din 11 mai 2000, Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești era obligată să furnizeze informația solicitată în termen de 15 zile de la data înregistrării cererii de acces la informație, la caz nu mai târziu de 20 decembrie 2016.

Pornind de la faptul constatării încălcării dreptului de acces liber la informații a reclamantului Victor Ceceli, care în mod cert a cauzat acestuia suferințe psihice și în urma aprecierii echitabile a prejudiciului moral, Colegiul a ajuns la concluzia admiterii parțiale a pretenției de recuperare a prejudiciului moral, oferindu-i compensare în sumă de 5000 de lei din contul Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești.

La 19 decembrie 2018 Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, cu menținerea hotărârii din 10 mai 2017 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga.

În motivarea recursului a indicat că decizia Curții de Apel Cahul din 06 noiembrie 2018 o consideră ilegală și pasibilă casării, deoarece a fost admisă încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material și anume,

instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, cât și a examinat cauza în lipsa unui participant la proces temeiuri prevăzute de art. 432 alin. (1), (2) lit. a), c), alin. 3 lit. b) Cod de procedură civilă.

A indicat că Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a eliberat răspuns la cererea lui Victor Ceceli înregistrată la 05 decembrie 2016 în temeiul Legii cu privire la petiționare nr.190-XIII din 19 iulie 1994, deoarece prin petițiile înaintate Victor Ceceli a solicitat informații ce țin de legislația de procedură penală, de procedură civilă, de procedură de executare cu privire la contravențiile administrative, precum și de legislația muncii.

Cererea depusă de către Victor Ceceli referitor la furnizarea informației privind capacitatea de muncă a procurorului urma să fie depusă la Procuratura Generală a Republicii Moldova și la Consiliul Superior al Procurorilor care sunt responsabili la verificarea și angajarea procurorilor conform art.17-27 din Legea nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură.

A menționat că instanța de apel nu a soluționat chestiunea cu privire la antrenarea în cadrul procesului civil în calitate de copârț sau intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova și Consiliul Superior al Procurorilor. Totodată instanța de apel nici nu a citat și nu a verificat citarea procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, care este procuror ierarhic superior al procurorului în privința căruia se solicită informația și care a dat un răspuns cu nr.353-p din 30 decembrie 2016.

A invocat că din conținutul cererii depuse de Victor Ceceli rezultă că în realitate acestuia nu îi trebuia informația despre examinarea cărorva cereri/materiale/dosare, dar informația personală referitor la procuror cu scopul de a-l înjura, jigni, fapt care rezultă din toate cererile depuse de către intimat cu același caracter jignitor în adresa mai multor lucrători din organele de drept. Mai mult, Ceceli V. este subiectul cauzei penale aflate pe rol la Judecătoria Cahul în cadrul căruia a fost anunțat în căutare.

A specificat că instanța de apel nu a motivat prin ce i-a fost cauzat prejudiciu moral în mărime de 5000 de lei lui Victor Ceceli.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul a constatat că Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia pe marginea cazului la 06 noiembrie 2018, iar recursul a fost declarat de Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești la 20 decembrie 2018, în termenul stabilit de lege (f.d. 163-168).

La 08 februarie 2019, în adresa intimatului Victor Ceceli, a fost expediată copia recursului declarat de Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimatul Victor Ceceli nu a prezentat referință la cererea de recurs depusă de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești.

La 05 iunie 2019 recursul depus de Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a fost declarat admisibil și numit spre examinare în complet de 5 judecători.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate ale recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) Cod administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședința de judecată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

Verificând decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și, după caz, în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei alte decizii în partea casată, pentru motivele ce succed.

Conform art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în vigoare la data sesizării instanței cu prezenta acțiune, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În conformitate cu art. 3 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în vigoare la data sesizării instanței cu prezenta acțiune, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conform art.23 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a

atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data când trebuia să-l primească.

Din materialele cauzei, instanța de recurs relevă că la 24 ianuarie 2017, Victor Ceceli a depus cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității neeliberării informației în termen, obligarea de a furniza informația solicitată și repararea prejudiciului moral (f.d. 1).

Prima instanță, prin hotărârea din 10 mai 2017 a respins ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ceceli împotriva Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, privind recunoașterea ilegalității neeliberării informației, în baza petițiilor împotriva acțiunilor procurorului Selemet A., obligarea de a furniza informația solicitată, precum și privind recuperarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei.

Ulterior, instanța de apel prin decizia din 06 noiembrie 2018 a admis apelul declarat de Victor Ceceli, a casat integral hotărârea din 10 mai 2017 a Judecătorei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga, pronunțând o hotărâre nouă prin care a admis parțial acțiunea lui Victor Ceceli, a constatat încălcarea de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a dreptului lui Victor Ceceli de acces la informație, manifestat prin neexaminarea în termenul stabilit de lege a cererii din 02 decembrie 2016, cu dispunerea încasării în beneficiul acestuia a sumei de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest pretențiile lui Victor Ceceli s-au respins.

Astfel, obiect al prezentei acțiuni îl constituie nesoluționarea în termenul legal de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării, de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, a cererii lui Victor Ceceli privind solicitarea de informație (f.d.1).

La caz se reține că, speța a fost guvernată de prevederile Legii privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000.

Analizând criticile invocate asupra temeiniciei deciziei recurate, Colegiul consideră că sunt întemeiate argumentele exprimate de către recurent or, soluția instanței de apel este parțial incorectă, adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material, care afectează legalitatea deciziei contestate și însuși conținutul unui proces echitabil.

Prin prisma art. 6 CEDO și art. 241 Cod de procedură civilă, întru asigurarea legalității și temeiniciei hotărârii, instanțele de judecată au obligația de a-și motiva hotărârile, care trebuie să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, răspunsuri la argumentele părților și legile de care s-a călăuzit instanța.

Totodată, Curtea Europeană în jurisprudența sa constantă subliniază și faptul că „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalității armelor, care consimte că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu adversul”.

Instanța de recurs punctează că deși la soluționarea pricinii au fost stabilite circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, concluzia instanței de apel cu privire la cuantumul prejudiciului moral care urmează a fi încasat din contul Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești în beneficiul lui Ceceli Victor este incorectă, rezultată din aplicarea eronată a normelor de drept material pertinente speței. Astfel, în partea respectivă decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu pronunțarea unei hotărâri noi.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din prezenta cauză, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a evidenția prevederile art. 10 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea dată, informațiile, documentele solicitate vor fi puse la dispoziția solicitantului din momentul în care vor fi disponibile pentru a fi furnizate, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație.

Potrivit art. 21 din Legea privind accesul la informație, persoana care se consideră lezată într-un drept sau interes legitim de către furnizorul de informații poate ataca acțiunile acestuia atât pe cale extrajudiciară, cât și direct în instanța de contencios administrativ competentă.

Din materialele cauzei se atestă că la 05 decembrie 2016, Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a înregistrat cu nr.2823 cererea lui Victor Ceceli datată cu 02 decembrie 2016, prin care acesta a solicitat să-i fie eliberată informația cu privire la capacitatea de exercițiu a procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, Selemet A. la examinarea cererilor cu nr. 11.292-p/16-3095 din 07 noiembrie 2016, nr. 11.293-p/16-3096 din 07 noiembrie 2016, nr.11.294-p/16-3097 din 07 noiembrie 2016, nr. 11.295-p/16-3098 din 07 noiembrie 2016, nr.11.296-p/16-3099 din 07 noiembrie 2016 și nr. 11.303-p/16-3100 din 07 noiembrie 2016 (f.d. 2, 22). Ulterior de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, cererii lui Victor Ceceli i s-a atribuit numărul 353p din 05 decembrie 2016.

Totodată, instanța de recurs menționează că de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești s-a prezentat o copie din Registrul de ieșire a corespondenței, ce ar confirma faptul, precum că la 30 decembrie 2016 în adresa lui Victor Ceceli a fost expediat răspunsul la cererea înregistrată cu nr.353p din 05 decembrie 2016 (f.d. 23), însă la dosar nu sunt atașate probe care ar certifica faptul că răspunsul Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a fost recepționat de către Victor Ceceli.

Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești era obligată în temeiul art. 16 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000 să-i ofere răspuns la cererea lui Victor Ceceli în termen de 15 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii de acces la informație, adică pînă la 26 decembrie 2016,

inclusiv. La caz s-a stabilit că, răspunsul la cererea lui Victor Ceceli înregistrată la 05 decembrie 2016 privind furnizarea informației, a fost expediat în adresa solicitantului la 30 decembrie 2016, cu încălcarea termenului expres prevăzut de lege, fără a fi prezentate și probe referitor la data recepționării răspunsului.

Colegiul evidențiază că instanța de apel corect a respins argumentul Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, precum că cererea lui Victor Ceceli a fost examinată prin prisma Legii cu privire la petiționare, care prevede termenul de examinare a petiției de 30 de zile, or din conținutul cererii este clar că reclamantul Victor Ceceli solicită furnizarea unei informații.

Astfel Colegiul concluzionează că instanța de apel corect a constatat că lui Victor Ceceli i s-a încălcat dreptul la primirea în termenul legal a informației solicitate prin cererea depusă la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești.

Deci, Curtea de Apel Cahul a constatat că în speță, de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a fost admisă o încălcare a dispozițiilor legale ce reglementează dreptul lui Victor Ceceli de acces la informație, drept garantat de Legea privind accesul la informație, dar și de art. 34 din Constituția Republicii Moldova, or, în termenul stabilit de lege nu i s-a oferit informația solicitată, fiindu-i astfel lezate inadmisibil drepturile.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiate argumentele Procuraturii UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, referitor la faptul că Victor Ceceli urma să se adreseze cu cerere privind furnizarea informației privind capacitatea de muncă a procurorului Selemet A. la Procuratura Generală a Republicii Moldova și la Consiliul Superior al Procurorilor, organe responsabile de verificarea și angajarea procurorilor conform art.17-27 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la procuratură. Or, reieșind din prevederile art.10 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, persoanele au dreptul la alegerea sa de a solicita furnizorilor de informații, orice informații aflate în posesia acestora, iar potrivit art.17 al Legii citate, cererea de furnizare a informației poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii și cu acordul solicitantului, în cazul când: a) informația solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat sau b) informația solicitată deținută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul față de informație al solicitantului.

Astfel, dacă Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești considera că nu este competentă să examineze cererea lui Victor Ceceli, urma să o readreseze organului competent în temeiul art.17 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, cu respectarea strictă a obligațiilor furnizorului de informații stabilite de art.11 din Legea citată.

Referitor la argumentul recurentului referitor la faptul că instanța de apel nu a soluționat chestiunea cu privire la antrenarea în cadrul procesului civil în calitate de copârț sau intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova și Consiliul Superior al Procurorilor, Colegiul menționează că doar Victor Ceceli este în drept să indice față de care pârț își înaintează pretențiile, iar Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești, era în drept să solicite intervenirea în proces a Procuraturii Generale a Republicii Moldova și Consiliul Superior al Procurorilor, or potrivit art. 67 alin. (3) Cod de procedură civilă, intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Instanța de recurs reține drept relevante la caz și prevederile art. 24 din Legea privind accesul la informație nr.982-XIV din 11.05.2000, care stipulează că, în funcție de gravitatea efectelor pe care le-a avut refuzul nelegitim al funcționarului public, responsabil pentru furnizarea informațiilor oficiale, de a asigura accesul la informația solicitată, instanța de judecată decide aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu legislația, repararea prejudiciului cauzat prin refuzul nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni ce prejudiciază dreptul de acces la informații, precum și satisfacerea neîntârziată a cererii solicitantului.

Conform art. 1422 alin. (1) Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019), în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

În conformitate cu art. 1423 din același cod, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Cu referire la prevederile enunțate și reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs constată că instanța de apel justificat au ajuns la concluzia și temeinicia cerințelor lui Victor Ceceli cu privire la repararea prejudiciului moral, însă incorect au determinat mărimea compensației pentru prejudiciul moral cauzat ultimului, ca urmare a încălcării dreptului la informație.

La examinarea cerinței cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de recurs reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, iar compensația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

În temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca, partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit.

Respectiv, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victime.

La caz, luând în considerare că s-a constatat violarea dreptului lui Victor Ceceli de acces la informație, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată parțial pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin nefurnizarea în termenul legal a informației solicitate.

Prin urmare, instanța de recurs ținând cont de circumstanțele și complexitatea cauzei, comportamentul părților, conduita furnizorului de informație și de importanța procesului pentru reclamant, consideră că suma de 300 de lei cu titlu de prejudiciu moral este echitabilă suferințelor psihice suportate de către Victor Ceceli, nefiind excesivă pentru intimat, dar care concomitent nu poate constitui un venit nejustificat.

Aici instanța de recurs, accentuează că însăși admiterea revendicării cu privire la constatarea încălcării dreptului la primirea în termenul legal a informației solicitate prin cererea din 05 decembrie 2016, reprezintă suplimentar o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit de către Victor Ceceli.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că suma solicitată de Victor Ceceli cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 50 000 de lei este una exagerată și nejustificată or, la stabilirea cuantumului despăgubirilor se impune necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit, să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie venituri nejustificative.

Dreptul de acces la informație constituie un drept fundamental al persoanei, garantat atât de legislația națională, cât și de cea internațională, iar instanța de apel a stabilit comiterea de către Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești a faptei ilicite sus-indicate, iar încălcarea corespunzătoare a cauzat lui Victor Ceceli sentimente de anxietate, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, incapacitate de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de lege etc., atribuite și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la categoria componentelor prejudiciului moral, respectiv, a suferințelor psihice (cauzele Sommerfeld vs. Germania, McFarlane vs. Irlanda).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că mărimea prejudiciului moral stabilit în mărime de 300 de lei este o sumă echitabilă în raport cu suferințele morale și psihice suportate de reclamant.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către instanța de apel, nefiind necesară verificarea suplimentară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa parțial decizia instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi în partea casată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se casează parțial decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Ceceli împotriva Procuraturii Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, oficiul Vulcănești cu privire la recunoașterea ilegalității neeliberării informației în termen, obligarea de a furniza informația solicitată și repararea prejudiciului moral, în partea încasării de la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești în beneficiul lui Ceceli Victor a sumei de 5000 (cinci mii) de lei, cu titlu de prejudiciu moral, cu emiterea în această parte a unei decizii noi după cum urmează:

Se încasează de la Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Vulcănești în beneficiul lui Ceceli Victor suma de 300 (trei sute) de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de acces liber la informație.

În rest, decizia din 06 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul se menține.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Maria Ghervas

Victor Burduh